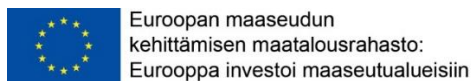

B

Heidi Kotilainen, Maija Lipponen,

Minna Hökkä, Merja Leskinen

Green Care -palveluiden tarve Kainuussa 2017

Green Care -palveluiden tarve Kainuussa 2017

Heidi Kotilainen, Maija Lipponen, Minna Hökkä, Merja Leskinen

Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B

Raportteja ja selvityksiä B82

Yhteystiedot:

Kajaanin Ammattikorkeakoulun kirjasto

PL 240, 87101 KAJAANI

Puh. 044 7157042

Sähköposti: amkkirjasto@kamk.fi

<http://www.kamk.fi>

Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B 82 / 2018

ISBN 978-952-7219-25-6

ISSN 1458-915X

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Green Care	2
2.1	Kainuulainen Green Care -nykytila	2
2.2	Kainuulainen Green Care -tulevaisuuden visio 2017-2067	4
3	Selvityksen toteuttaminen	5
3.1	Kohderyhmä.....	5
3.2	Selvitystehtävät, tavoitteet ja tarkoitus.....	5
3.3	Aineistonkeruumenetelmät ja toteutus.....	6
3.4	Selvityksen eettisiä kysymyksiä.....	7
4	Vastaajien taustat.....	8
5	Green Care -toiminnan tunnettavuus.....	11
5.1	Green Care -menetelmien käyttö omassa työssä	11
5.2	Green Care -palveluihin ohjaaminen ja asiakkaalle palveluiden ostaminen 12	
6	Green Care -palveluiden vaikuttavuus.....	15
6.1	Green Care -palveluiden tarve	15
6.2	Green Care -palveluiden merkitys erilaisten asiakkaiden hyvinvoinnin tukemisessa	16
7	Tiedon lisääminen Green Care -palveluista.....	18
7.1	Vastaajien ajatuksia koskien Green Carea Kainuussa	19
8	Johtopäätökset.....	20
	Lähteet.....	23

Liitteet

1 Johdanto

Green Care Finland ry:n 2017 mukaan Green Care on luontoon ja maaseutuympäristöön liittyvää ammatillista toimintaa, jolla edistetään ihmisten hyvinvointia ja elämälaatua. Vuonna 2017 käsite on ollut vielä suhteellisen tuntematon Kainuussa. Green Care on suunnitelmallista toimintaa ennaltaehkäisyyn, kuntoutukseen tai virkistykseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvinvointia lisäävät vaikutukset syntyvät muun muassa luonnon elvyttävyyden, osallisuuden ja kokemuksellisuuden avulla. Toiminta sijoittuu usein luonnonympäristöön tai maatilalle, mutta luonnon elementtejä voidaan tuoda ja käyttää myös kaupunki- ja laitospäristöissä. (Green Care Finland ry, 2017).

Kainuussa on potentiaalia hyödyntää Green Care -lähestymistapaa hyvinvointivaikutuksiin perustuvassa liiketoiminnassa. Puitteet ovat erinomaiset ja Green Care -ajatusta on mahdollista nivoa esimerkiksi maaseutu- ja luontomatkailupalveluihin, hoivapalveluihin ja terapiaan. Myös maatilat voisivat kehittää yritystoimintaansa uusia avauksia. Green Care -toiminnan tunnettavuuden lisääminen ja verkostojen kehittäminen palveluiden kohderyhmän sekä palveluiden ostajien keskuudessa on ehto Green Care -liiketoiminnan kehittymiselle Kainuussa. (Luonnonvarakeskus, 2017)

Näin ollen Green Care -käsitteen tunnettavuuden sekä -palveluiden selvittämiseksi luotiin kysely, jonka tarkoituksena oli selvittää Green Care -palveluiden tarvetta Kainuussa sekä erityisesti tarvetta luontoa hyödyntäville sosiaali-, terveys- ja kasvatuspalveluille Kainuun alueella. Selvityksen tavoitteena oli lisätä Green Care -palveluja ostavien tai hyödyntävien tahojen tietoisuutta ko. palveluista ja Green Care -palveluiden hyödynnettävyydestä monien eri asiakasryhmien kanssa työskennellessä.

Kyselyn kohderyhmänä olivat Green Care -palveluita mahdollisesti ostavat tai hyödyntävät tahot. Kyselyyn osallistuminen oli vapaaehtoista. Kyselyn lähettämistä varten pyydettiin lupa kultakin organisaatiolta. Kyselyn tulokset käsiteltiin anonyymisti ja siten, että vastaaja ei ollut tunnistettavissa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Green Care -toimintamallien kehittämiseen Kainuussa. Vastaukset antavat arvokasta tietoa kehittämistarpeista.

Kysely toteutettiin osana Luonto voimaksi Kainuussa-tiedonvälityshanketta, jota hallinnoi Luonnonvarakeskus ja osatoteuttajana on Kajaanin ammattikorkeakoulu. Kainuun ELY-keskus on rahoittanut hanketta EU:n Maatalousrahastosta 100 % tuella.

2 Green Care

Green Care on luontoon ja maaseutu ympäristöön liittyvää ammatillista toimintaa, jolla edistetään ihmisten hyvinvointia ja elämälaatua. Ammattialan osaamisen mukaisesti käytetään monia erilaisia eläin- ja luontoavusteisuuden menetelmiä. Näitä ovat muun muassa ratsastusterapia ja sosiaalipedagoginen hevostoiminta, sosiaalinen ja terapeuttinen puutarhatoiminta, maatilojen kuntouttava toiminta sekä ekopsykologian menetelmät. Toimintaa harjoitetaan tavoitteellisesti, vastuullisesti ja ammatillisesti. (Green Care Finland ry, 2017).

2.1 Kainuulainen Green Care -nykytila

Kainuulaista Green Care -palveluiden tilaa kuvaa hyvin valtakunnallisen Green Care Finland ry:n palveluntuottajien listaus. Yhdistyksen jäsenenä on viisi kainuulaista palveluntuottajaa. Green Care Finland ry:n jäsen yritykset saavat yhdistyksen internetsivuille omasta toiminnastaan esittelyn. Toimijoita, jotka hyödyntävät palveluidensa markkinoinnissa Green Care -ajatusta, on siis vain muutama.

Kainuussa on myös Green Care -menetelmiksi luettavia eläinavusteisia palveluja tarjolla. Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys ry:n listauksen mukaan neljä sosiaalipedagoginen hevostoimintaohjaajaa (SPHT ®) työskentelee Kainuussa (Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys ry, 2017). Nämä toimijat ovat osittain eri toimijoita kuin Green Care Finland ry:n sivuilla esitellyt palveluntuottajat. Suomen ratsastusterapeutit ry:n listauksen mukaan Kainuussa toimii viisi ratsastusterapeuttia (Suomen ratsastusterapeutit ry, 2017). Suomen Kennelliiton alaista Kaverikoira -toimintaa on Kainuussa järjestetty vuodesta 2012. Aktiivista toimintaa alueella on Kajaanissa, Sotkamossa, Kuhmossa ja Suomussalmella (Kainuun kaverikoirat, 2017).

Toimija voi hakea toiminnalleen LuontoVoima- tai LuontoHoiva -laatumerkkiä, jonka myöntää kattojärjestö Green Care Finland ry:n laatulautakunta. Kainuuseen ei ole myönnetty tähän mennessä yhtään laatumerkkiä (Green Care Finland ry, 2017).

Kainuussa Green Caren ympärille on virinnyt hanketoimintaa lähivuosina. Green Care -koulutusmallia kehitetään korkea-asteelle vuosina 2015–2018 ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteistyönä. Kajaanin ammattikorkeakoulu on mukana yhtenä koulutuksen

kehittäjänä ja pilottikoulutuksen järjestäjänä. Hankkeella lisätään osaamista luontolähtöisten menetelmien hyödyntämisestä. Koulutus suunnattiin työelämän tarpeisiin ja koulutussisällöt rakennettiin monialaisesti. Koulutuksia kokeiltiin parhaiden ratkaisujen löytämiseksi vuosina 2016–2017. Koulutus oli suunnattu muun muassa Green Care -alan asiantuntijoille, palvelujen tuottajille ja työntekijöille, opettajille, ohjaajille, kouluttajille, neuvojille sekä näihin tehtäviin tähtääville henkilöille ja korkeakoulutuksessa oleville tuleville ammattilaisille. (Kajaanin ammattikorkeakoulu, 2015.)

Kainuussa alkoi vuoden 2017 alussa Luonto voimaksi Kainuussa -tiedonvälityshanke. Hanke on toteutettu kahden organisaation yhteistyönä, sen päätoteuttaja on Luonnonvarakeskus ja osatoteuttajana Kajaanin ammattikorkeakoulu Oy. Hankkeen on tarkoitus edistää liiketoiminnan syntymistä ja kehittämistä Green Care -toiminnan ympärille. Lisäksi sen tarkoituksena on aktivoida yrittäjiä hyödyntämään Green Care -toimintaa liiketoiminnan kehittämisessä. Hankkeen aktivaattori tukee toimijoiden verkostoyhteistyötä ja mahdollisuutta tehdä yhteistyötä maakunnan kehittäjätahojen sekä valtakunnallisten Green Care -koordinointihankkeen ja Green Care -koulutushankkeen kanssa. Hanke edistää Green Care -osaamista luonto- ja eläinavusteisten menetelmien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Lisäksi hankkeen aikana selvitetään Green Care -palveluiden tarvetta ja tarjontaa Kainuussa. Hankkeen tarkoitus on lisätä Green Caren tunnettavuutta Kainuussa. (Luonnonvarakeskus, 2017.)

Kantri & Co. -hanke on Kainuun ammattiopiston hallinnoima hanke, joka kestää vuoden 2018 loppuun. Sen toisena toteuttajana on ProAgria Kainuu ry / Kainuun Maa- ja kotitalousnaiset. Hankkeen tavoitteena on parantaa yrittäjien menestymisedellytyksiä heidän osaamistaan kehittämällä, sekä lisätä yhteistyötä ja yrittäjyysvalmiuksia kohderyhmien parissa. Tavoitteena on yhteistyö yli toimialojen, uudenlaiset toimialoja yhdistävät tuotteet, palvelut, innovaatiot sekä lähialuetuotannon tilaustoimitusketjujen maakunnan sisäiset ratkaisut. Tavoitteena on myös kehittäjäverkoston osaaminen lisääntyminen. Impilinna oppimisympäristöä kehitetään yrittäjyyden alustaksi. Kantri & Co. -hankkeen toimenpiteitä ovat kohderyhmälle tarjottavat valmennus, lyhytkoulutukset, työpajat, opintomatkat sekä ohjaus toiminnan laadun ja yritysten kilpailukyvyyn lisäämiseksi. Hanke on EU -osarahoitteinen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto kautta. (Kainuun ammattiopisto, 2017.)

Lisäksi Kainuussa on meneillään kaksi työllisyysdenhoitohanketta Green Care Kuhmo ja Kujelma -hanke Suomussalmella sekä sosiaalisen kuntoutuksen ITTE-hanke Kajaanissa.

2.2 Kainuulainen Green Care -tulevaisuuden visio 2017-2067

Kainuulaisen Green Care -kehittämisen visio on laadittu yhteistyössä LUVOKA-, Kantri&Co.- ja Green Care –koulutusmalli korkea-asteelle -hankkeiden kanssa. Hankkeet järjestivät yhteistyössä Kainuulainen Green Care - kick off -tilaisuuden 6.2.2017 Seppälän Impilinnassa Kajaanissa. Tilaisuus toimi lähtölaukauksena Kainuun Green Care -toiminnan kehittämiseksi. Työskentelyssä tuli esille, kuinka tärkeää on saada jo olemassa olevaa tutkimukseen perustuvaa tietoa niin palveluiden tarjoajille kuin ostajille ja käyttäjille, jotta luontoperustaiset palvelut voisivat olla vakavasti otettavina muiden vaihtoehtojen rinnalla Kainuussa. (Green Care Finland ry, 2017.)

Visiossa nähtiin jo vuonna 2022 eli viiden vuoden päästä Kainuun palvelukenttä ja eri sektoreiden yhteistyö monipuolisena. Kainuulaisia upeita puitteita on osattu hyödyntää aiempaa paremmin ja on tiedostettu ympäristön tilan merkitys ihmisten hyvinvoinnille. Vuonna 2027 Green Care -palvelut ovat Kainuussa kaikkien saatavilla vision mukaan. Kainuun erityisinä mahdollisuuksina mainitaan villi luonto ja siihen liittyvä matkailu, maatilaympäristöissä toteutettavat leirikoulut ja kuntouttava toiminta. Visiossa nähdään, että Green Care -palvelut voivat olla osa maatilan elinkeinotoimintaa. (Green Care Finland ry, 2017.)

Luonto- ja maatilaympäristöjen hyödyntäminen hyvinvoinnin edistämiseksi nähdään 50 vuoden päästä luontevana osana hoivapalveluita. Kainuulaiset ovat valmiita maksamaan luontoarvoihin perustuvista, selkeiksi tuotteistetuista palveluista. Suunnittelussa ja rakentamisessa on osattu ottaa huomioon riittävän monimuotoisen luonnon säilyttäminen ja sen merkitys ihmisen hyvinvointiin. Kaupungeissa on riittävästi viheralueita ja maaseudulla tuetaan monimuotoisen luonnon säilyttävää viljelyä ja metsänhoitoa. Visiossa nähdään, että näillä toimilla ympäristö Kainuussa tukee luontoperustaisia hoiva- kasvatusta- ja virkistyspalveluita, luonto- ja hyvinvointimatkailua, luonnontuotealaa sekä työ- ja arkihyvinvointia. (Green Care Finland ry, 2017.)

3 Selvityksen toteuttaminen

Selvityksen tekijänä toimi Heidi Kotilainen, Kajaanin ammattikorkeakoulun projektityöntekijä, Luonto Voimaksi Kainuussa -hanke. Hankkeen projektipäällikköinä toimivat Luonnonvarakeskuksesta Maija Lipponen sekä Kajaanin ammattikorkeakoulusta Minna Hökkä. Julkaisun viimeistelijänä on toiminut Merja Leskinen, Kajaanin ammattikorkeakoulun projektityöntekijä, Luonto Voimaksi Kainuussa- hanke.

3.1 Kohderyhmä

Kyselyn kohderyhmänä ovat Green Care -palveluita mahdollisesti ostavat tai hyödyntävät tahot Kainuussa. Kysely lähetettiin Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Kainuun sote) työntekijöille heidän sisäisen intran kautta. Kainuun kunnista luvan lähettää kyselyn työntekijöille antoi yksi kunta. Kainuun alueen seurakunnista viisi antoi luvan lähettää kyselyn työntekijöilleen.

Lisäksi kysely suunnattiin sosiaali- ja terveystieteiden yhdistyksille sekä järjestöille, joiden toimialuetta Kainuu on. Luvan kyselyn lähettämiseen antoi 13 yhdistystä. Yhdistysten yhteystiedot saatiin Kainuun Liiton ylläpitämän Kainuulaiset järjestöt ja yhdistykset -hakupalvelusta. Yhdistykset haettiin rajauksella: kansanterveys-, potilas- ja vammaisjärjestöt, sosiaalialan yhdistykset, vertaistuki- ja muu ryhmätoiminnot. Kysely saatiin lisäksi lähettää kolmelle yksityiselle hoiva-alan yritykselle Kainuun alueelle.

3.2 Selvitystehtävät, tavoitteet ja tarkoitus

Selvityksen tarkoituksena oli selvittää Green Care -palveluiden tarvetta Kainuussa sekä erityisesti tarvetta luontoa hyödyntäville sosiaali-, terveys- ja kasvatustalustoille Kainuun alueella. Tavoitteena oli lisätä Green Care -palveluja ostavien tai hyödyntävien tahojen tietoisuutta ko. palveluista ja Green Care -palveluiden hyödynnettävyydestä monien eri asiakasryhmien kanssa työskenneltäessä.

Selvitystehtävät olivat:

1. Millaisia Green Care -palveluja Kainuussa on tällä hetkellä olemassa?

2. Millaisia Green Care -palveluja esimerkiksi luontoa hyödyntäviä sosiaali-, terveys ja kasvatuspalveluja Kainuussa tarvitaan?

3.3 Aineistonkeruumenetelmät ja toteutus

Selvitys on rajattu alueellisesti ja toiminnallisesti. Kyseessä on määrällinen eli kvantitatiivinen kysely. Lisäksi selvityksessä oli avoimia kysymyksiä, joita tarkasteltiin laadullisesti. Kaikilta vastaajilta kysyttiin samat kysymykset. (Vilkkä 2015, 94, 225, 227).

Kysely toteutettiin Microsoft Forms -ohjelmalla. Kyselyyn vastasivat kolmen eri sosiaali-, kasvatus- ja terveysalan testivastaajat ennen kyselyn varsinaista lähettämistä. Heidän kommenttien sekä arvioinnin perusteella kyselyä kehitettiin vastamaan tarkemmin selvitettävistä palvelevaksi. Microsoft Forms -ohjelmalla koottiin kysymykset internettiin ja vastaaja saa sähköpostilla tai intran kautta linkin. Linkin kautta vastaaja pystyi vastaamaan vaihtoehtoja sisältäviin kysymyksiin sekä sanallisesti osaan kysymyksistä. Vastamiseen käytetty aika oli noin viisi minuuttia kullakin vastaajalla.

Selvityksen aineisto kerättiin lähettämällä kysely 23.8.2017 vastaajille. Vastauksia otettiin vastaan 8.9.2017 saakka. Vastaajille ilmoitettiin etukäteen ajankohta, johon mennessä vastaukset tuli jättää. Selvitykseen valittiin kyselymuotoinen aineiston keruu tapa, koska kyselyllä haluttiin saada mahdollisimman monelta eri työntekijältä tietoa heidän Green Care -palvelujen tarpeesta. (Vilkkä 2015, 94).

Aineisto analysoitiin ja sen pohjalta laadittiin raportti kyselyn tuloksista. Tilastolliset vastaukset koottiin kuvailevan tilastoanalyysin keinoin. (Tietoarkisto, 2004). Sanalliset vastaukset koottiin yhteen ja niiden pohjalta arvioitiin Green Care -palveluiden tarpeita sekä niiden käyttöön liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia. Avoimet vastaukset ryhmiteltiin. (Silius, 2005.)

3.4 Selvityksen eettisiä kysymyksiä

Ennen kyselyn toteuttamista hankittiin kaikilta kyselyn kohderyhmänä olevilta organisaatioilta luvat. Kyselyyn osallistuminen oli vapaaehtoista ja kyselyn tulokset käsiteltiin anonyymisti ja siten, että vastaaja ei ollut tunnistettavissa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Green Care -toimintamallien kehittämiseen Kainuussa. Vastaukset antoivat arvokasta tietoa kehittämistarpeista.

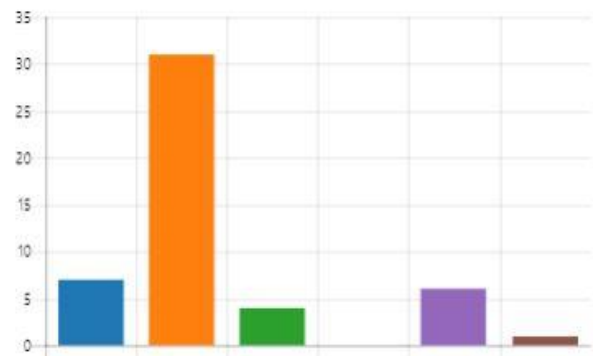
4 Vastaajien taustat

Vastauksia saatiin määräaikaan mennessä yhteensä 49 kpl (n=49). Vastaajilta kysyttiin, missä organisaatiossa he työskentelevät. Vastaajista 31 työskenteli Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä. Kuntasektorin työntekijöitä oli vastaajista seitsemän ja seurakunnan palveluksessa neljä. Kolmannen sektorin, esimerkiksi yhdistyksen puolesta vastanneita oli kuusi. Kohdan muu oli valinnut yksi vastaajista. Yksityisen sektorin esim. yrityksen edustajia vastaajista ei ollut kukaan.

1. Missä organisaatiossa työskentelet?

[Lisätietoa](#)

● kunta	7
● Kainuun Sosiaali- ja terveydenhu	31
● seurakunta	4
● yksityinen sektori esim. yritys	0
● kolmas sektori esim. yhdistykset	6
● muu	1

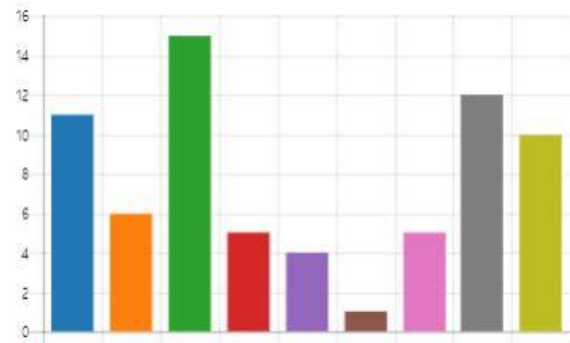
Kuvio 1.

Kun kysyttiin millä alueella Kainuussa vastaajien edustama taho toimii, eniten vastaajat työskentelevät Kajaanissa, Sotkamossa, Suomussalmella ja kaikissa Kainuun kunnissa. Vähiten vastauksia tuli Hyrynsalmelta, Kuhmosta, Ristijärveltä, Paltamosta ja Puolangalta työskenteleviltä.

2. Millä alueella edustamasi taho toimii Kainuussa? (voi valita monta)

Lisätietoja

● kaikki Kainuun kunnat	11
● Hyrynsalmi	6
● Kajaani	15
● Kuhmo	5
● Paltamo	4
● Puolanka	1
● Ristijärvi	5
● Sotkamo	12
● Suomussalmi	10

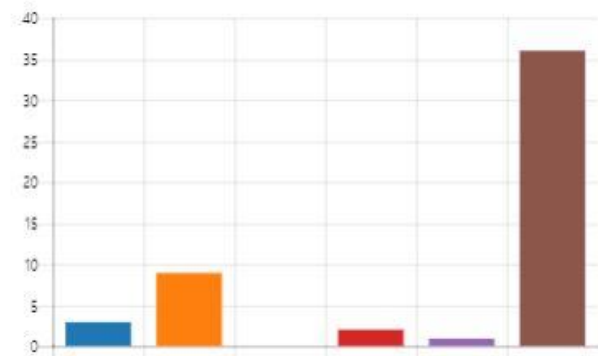

Kuvio 2.

3. Asemasi työyhteisössä

Lisätietoja

● johtaja	3
● esimies	9
● palvelujohtaja	0
● sijainen	2
● vapaaehtoinen	1
● työntekijä	36

Kuvio 3.

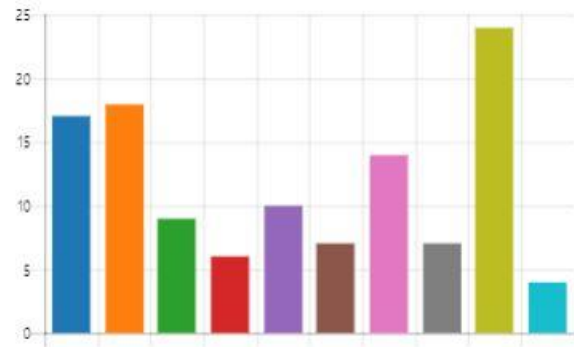
Suurin osa vastaajista oli työntekijän asemassa työyhteisössään 36 (n=49). Seuraavaksi eniten vastaajissa oli esimiehiä yhdeksän ja johtajia kolme. Vapaaehtoisia oli yksi vastaajista. Tässä kysymyksessä pystyi valitsemaan useamman vaihtoehdon tarvittaessa.

Eniten vastaajista työskenteli pääasiassa ikäihmisten, nuorten aikuisten (18 -29 vuotiaat) ja lapset ja nuoret (0 -17 vuotiaat) kanssa. Vastaajissa oli myös työikäisten, kehitysvammaisten ja perheiden kanssa työskenteleviä. Osa työskenteli myös liikuntarajoitteisten sekä työllistämistoimenpiteiden asiakkaiden ja päihdekuntoutujien kanssa. Osa valitsi pääasialliseksi asiakasryhmäkseen kohdan muu.

4. Mitkä ovat pääasialliset asiakasryhmäsi? Voi valita monta.

Lisätietoja

● lapset ja nuoret 0-17v	17
● nuoret aikuiset 18-29v	18
● perheet	9
● päihdekuntoutujat	6
● kehitysvammaiset	10
● liikuntarajoitteiset ihmiset	7
● työikäiset	14
● työllistämistoimenpiteiden asiakkaat	7
● ikäihmiset	24
● muu	4

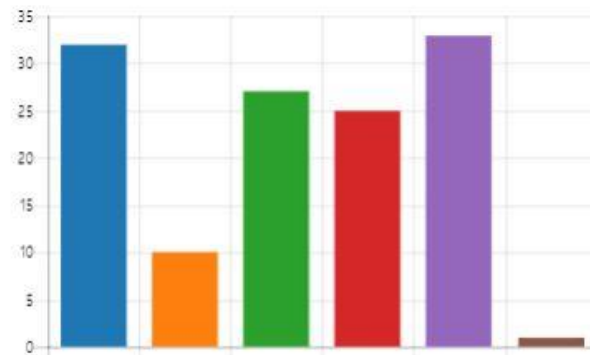
Kuvio 4.

Asiakasryhmien kannalta merkityksellisinä tavoitteina nähtiin osallistavat ja ennaltaehkäisevät sekä kuntouttavat tavoitteet. Lisäksi korjaavat ja virkistykelliset tavoitteet olivat mainittuja. Yksi (n=49) vastaaja oli valinnut kohdan muu.

5. Mitkä seuraavista tavoitteista näet merkityksellisinä asiakasryhmiesi kannalta?

Lisätietoja

● ennaltaehkäisevä	32
● korjaava	10
● kuntouttava	27
● virkistys	25
● osallistava	33
● muu	1

Kuvio 5.

5 Green Care -toiminnan tunnettavuus

Kysyttäessä, onko Green Care -toiminta ennestään tuttua vastaajalle, vain viisi (n=49) vastaajaa eli 10 % vastasi kysymykseen täysin samaa mieltä. Jokseenkin samaa mieltä oli 39 % vastaajista. Jokseenkin erimielistä oli 29 % vastanneista. Täysin eri mieltä kysymyksen kanssa oli 22 % eli 11 vastaajaa.

6. Green Care -toiminta on minulle ennestään tuttua

[Lisätietoja](#)

● täysin samaa mieltä	5
● jokseenkin samaa mieltä	19
● jokseenkin eri mieltä	14
● täysin erimielistä	11

Kuvio 6.

5.1 Green Care -menetelmien käyttö omassa työssä

Seuraavassa kysymyksessä avattiin luonto-, eläin-, maatala- ja puutarha-avusteista toimintaa kertomalla, mitä Green Care on. Näin kysymyksiin vastaaminen oli jatkossa mahdollista niidenkin vastaajien osalta, joiden tietämys Green Care -toiminnasta oli vähäistä.

Luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisia menetelmiä työssään käytti 33 % eli 16 (n=49) vastaajista. Näitä menetelmiä ei käyttänyt työssään 67 % eli 33 vastanneista.

7. Green Care on luontoon ja maaseutuympäristöön liittyvää ammatillista toimintaa, jolla edistetään ihmisten hyvinvointia ja elämäläätua. Ammattialan osaamisen mukaisesti käytetään monia erilaisia eläin- ja luontoavusteisuuden menetelmiä. Näitä ovat muun muassa ratsastusterapia ja sosiaalipedagoginen hevostoiminta, sosiaalinen ja terapeutin puutarhatoiminta, maatilojen kuntouttava toiminta sekä ekopsykologian menetelmät. Toimintaa harjoitetaan tavoitteellisesti, vastuullisesti ja ammatillisesti. Toimija voi hakea toiminnalleen LuontoVoima- tai LuontoHoiva -laatumerkkiä, jonka myöntää kattojärjestö Green Care Finland ry:n laatulautakunta. Green Care on suunnitelmallista toimintaa ennaltaehkäisyyn, kuntoutukseen tai virkistykseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvinvointia lisäävät vaikutukset syntyvät muun muassa luonnon elvyttävyyden, osallisuuden ja kokemuksellisuuden avulla. Toiminta sijoittuu usein luonnonympäristöön tai maatilalle, mutta luonnon elementtejä voidaan tuoda ja käyttää myös kaupunki- ja laitospäristöissä. (<http://www.gcfinland.fi>) Käytätkö luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisia menetelmiä työssäsi?

[Lisätietoja](#)

Kuvio 7.

5.2 Green Care -palveluihin ohjaaminen ja asiakkaalle palveluiden ostaminen

Kyselyssä haluttiin tietää, onko vastaaja ohjannut asiakastaan luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisiin palveluihin. Näin oli tehnyt 36 % eli 17 (n=49) vastaajista. Kun taas 30 vastaajaa (64 %) ei ollut ohjannut asiakastaan tällaisiin palveluihin.

8. Oletko ohjannut asiakastasi luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisiin palveluihin?

[Lisätietoja](#)

Kuvio 8.

Luonto-, eläin-, maatala tai puutarha-avusteisia palveluja asiakkailleen on hankkinut moni vastaajista. Näitä palveluja pyydettiin valitsemaan listasta ja vastausvaihtoehdoksi pystyi

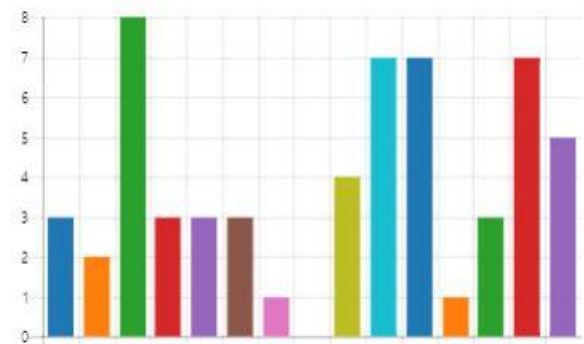
valitsemaan useampia. Eriten hankituiksi palveluiksi nousi sosiaalipedagoginen hevostoiminta (kahdeksan mainintaa, n = 49), vanhusten asumispalvelut (seitsemän mainintaa), syrjäytymistä ehkäisevä toiminta (seitsemän mainintaa) ja toimintaterapia (seitsemän mainintaa). Ratsastusterapiaa oli hankkinut neljä vastaajaa. Kohdan ”muu” oli valinnut viisi vastaajista.

Vastaajat olivat hankkineet asiakkailleen myös luonto-, eläin-, maatila tai puutarha-avusteisena kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua, sosiaalipedagogista koiratoimintaa, puutarhaterapiaa, hoivamaatilan käyttöä kuntoutuksessa, ikäihmisten perhehoitoa, kehitysvammaisten asumispalvelua ja lastensuojelun tukitoimeksi.

9. Oletko hankkinut luonto-, eläin-, maatila tai puutarha-avusteisia palveluja asiakkaillesi? Kyllä, mitä?

[Lisätietoja](#)

● kuntouttava työtoiminta	3
● työkokeilut	2
● sosiaalipedagoginen hevostoiminta	8
● sosiaalipedagoginen koiratoiminta	3
● puutarhaterapia	3
● hoivamaatilan käyttö kuntoutuksessa	3
● ikäihmisten perhehoito	1
● kehitysvammaisten perhehoito	0
● ratsastusterapia	4
● toimintaterapia	7
● vanhusten asumispalvelut	7
● kehitysvammaisten asumispalvelut	1
● lastensuojelun avohuollon tukitoimet	3
● syrjäytymistä ehkäisevä toiminta	7
● muu	5

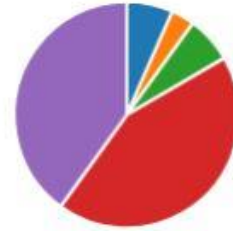
Kuvio 9.

Kaikki eivät olleet hankkineet asiakkailleen luonto-, eläin-, maatila tai puutarha-avusteisia palveluja. Näin vastanneista 43 % perusteli asiaa sillä, etteivät resurssit anna mahdollisuutta ostopalveluiden käyttöön. Muun syyn valitsi 40 % vastaajista. Palveluiden markkinoinnin koki heikoksi 7 % vastaajista. Sama määrä vastaajista koki, ettei vaikuttavuudesta ole tarpeeksi tietoa. Palveluiden saatavuuden koki heikoksi yksi vastaaja eli 3 % vastanneista.

10. Ei. Jos et, miksi?

Lisätietoja

● vaikuttavuudesta ei ole tarpeeksi	2
● palveluiden saatavuus heikkoa	1
● palveluiden markkinointi on heik	2
● resurssit työssäni eivät anna mah	13
● muu	12

Kuvio 10.

6 Green Care -palveluiden vaikuttavuus

6.1 Green Care -palveluiden tarve

Vastaajilta pyydettiin sanallista vastausta kysymykseen millaisille Green Care -palveluille he näkevät tarvetta Kainuussa.

Ikäihmisille erityisesti toivottiin perhehoitoa. Lisäksi nähtiin tarve yksilölliselle tai pienryhmäpalveluille kohdistuen ikäihmisille. Tällaisissa palveluissa toivottiin, että palvelu menisi vanhuksen luokse ja että palvelulla pyrittäisiin säilyttämään olemassa olevat taidot ja oma-toimisuus. Ikäihmisille toivottiin Kaverikoiratoimintaa. Lisäksi nousi esiin tarve kasvien istuttamiselle ja kukkien hoidolle yhdessä ikäihmisten kanssa.

Lapsille ja nuorille toivottiin palveluja useammasta eri näkökulmasta. Nähtiin tarvetta ekopsykologian sovellutuksille ja erilaisille koira-avusteisille palveluille. Myös marjastustieto ja -taito nähtiin tärkeänä perinnetaitona, josta nuoret ovat vieraantuneet. Siksi ehdotettiin marjastuskurssin järjestämistä. Tämän ajateltiin toimivan myös rentoutumiskeinona.

Ennaltaehkäisevään työhön nähtiin tarvetta erityisesti, jotta korjaavalle työlle ei olisi niin tarvetta. Mainittiin myös ennaltaehkäisevä lastensuojelullinen työ, joka voisi käyttää Green Care -toimintaa enemmän. Myös syrjäytymisen ehkäisyyn tähtäävä toiminta nähtiin tarpeelliseksi niin lasten kuin vanhusten keskuudessa. Eläinavusteiset palvelut nähtiin mielekkäänä lasten ja nuorten kanssa.

Lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevä vastaaja toivoi seuraavaa: *”Hyvin pienellä hinnalla osallistumista esimerkiksi ratsastus ja eläintenhoitamis juttuihin. Koska nämä tahtovat kuitenkin aina olla maksullisia ja maksavat kuitenkin liian paljon. Eläinten kanssa toimiminen olisi lapsille mielestäni hyvin tärkeää, jossa he huomasivat kuinka tärkeä rooli heillä on sen eläimen kanssa. Huomasivat sen jotta eläin ei tule yksin toimeen vaan se tarvitsee hoitoa ja seuraa. Aivan niin kuin ihmisenkin.”*

Luontoretkiä, toimintaa maatilalla ja erilaiset eläinten kanssa toteutettavat terapia (ratsastus, koira) nousivat esiin vastauksissa. Myös terapeutteja toimintoja puutarhaan, luontoon ja eläimiin liittyen toivottiin.

Palveluiden toivottiin olevan monimuotoisia ja joustavia, käyttäjien tarpeiden mukaan suunniteltuja. Huomioitavaksi toivottiin myös palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, jotta niitä pysyttäisiin hyödyntämään esimerkiksi osana kuntoutusta. Palveluiden haluttiin olevan tuotteistettuja, kohtuuhintaisia, esteettömiä paketteja, joita voisi käyttää. Tarvetta on sekä henkilöstön, että asiakkaiden käyttöön. Esiin tuli myös toive maksuttomista palveluista.

Tämänhetkistä palveluntarjontaa kuvattiin heikoksi ja todettiin, että tietoa asiasta on liian vähän. Lisäkoulutukselle ja tiedon lisäämiselle nähtiin vahvasti tarvetta: *”Monien asiakasryhmien kanssa voitaisiin ottaa käyttöön tavoitteellisesti ja ammatillisesti luodut Green Care -menetelmät asiakkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Monet työntekijät näitä käyttävät työssään, mutta mikäli toiminnalla ei ole kirjattuja tavoitteita ja seurantaa, jää toiminta ”puuhailuksi”. Tämä vaatisi lisäkoulutusta ja tiedon leviämistä. Osa asiakkaiden hyvinvointia lisäävästä luonto- ja eläinavusteisesta toiminnasta voitaisiin taas ostaa ostopalveluna Green Care -palveluita tarjoavilta tahoilta. Tällaisia voi olla esimerkiksi eläinavusteiset toiminnot, jollaista palvelua työpaikalla ei ole mahdollisuutta investoida ja hoitaa. Yhteistyöllä saataisiin esimerkiksi maatilat kuntouttavan toiminnan ympäristöksi.”*

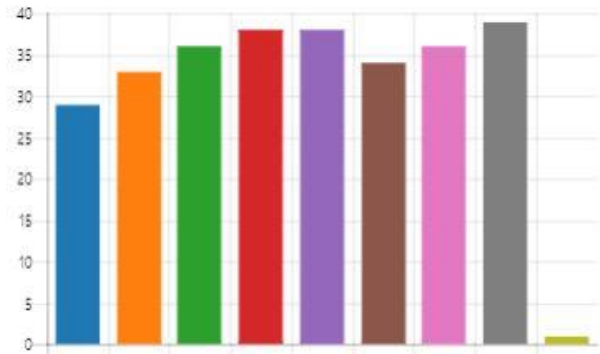
6.2 Green Care -palveluiden merkitys erilaisten asiakkaiden hyvinvoinnin tukemisessa

Vastaajat näkivät useampia vaihtoehtoja kysyttäessä vaikutuksista, joita Green Care -palveluilla voidaan saavuttaa. Eniten vastauksia sai luontoyhteyden vahvistuminen (39, n=49). Lisäksi nähtiin aktiivisuuden, ulkoilun ja osallisuuden lisääntyvän. Stressin nähtiin laskevan. Nähtiin myös vaikutus terveydentilan kohenemiseen sekä vuorovaikutustaitojen lisääntymiseen. Osa näki myös, että arkitaidot voivat lisääntyä. Yksi vastaaja valitsi kohdan muu.

12. Mitä vaikutuksia Green Care –palvelulla voisi mielestäsi saavuttaa?

Lisätietoja

arkitaitojen lisääntyminen	29
vuorovaikutustaitojen lisääntyminen	33
stressin laskeminen	36
aktiivisuuden lisääntyminen	38
ulkoilun lisääntyminen	38
terveydentilan kohentuminen	34
osallisuuden lisääntyminen	36
luontoyhteyden vahvistuminen	39
muu	1

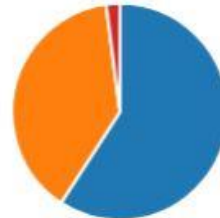
Kuvio 11

”Näen Green Care -palvelut merkityksellisenä erilaisten asiakkaiden hyvinvoinnin tukemisessa” -kysymykseen vastasi täysin samaa mieltä 59 % (29, n= 49) vastanneista. Täysin eri mieltä oli vastaajista yksi eli 1 % vastanneista. Jokseenkin samaa mieltä oli 39 % vastaajista. Kukaan ei vastannut vaihtoehtoon jokseenkin erimieltä.

13. Näen Green Care –palvelut merkityksellisenä erilaisten asiakkaiden hyvinvoinnin tukemisessä.

Lisätietoja

täysin samaa mieltä	29
jokseenkin samaa mieltä	19
jokseenkin eri mieltä	0
täysin eri mieltä	1

Kuvio 12.

7 Tiedon lisääminen Green Care -palveluista

Jotta Green Care -palvelut saisivat tunnettavuutta, tarvitaan lisätietoa erilaisten kanavien kautta niin käyttäjille kuin ostaville tahoille. Myös lisätieto eri palveluiden vaikuttavuudesta voi olla tärkeää tietoa palveluiden hankinnasta päätettäessä. Vastaajille annettiin useita vaihtoehtoja, joista pyydettiin valitsemaan, mitä kautta he haluaisivat lisätietoa. Tässä kohdassa vastaajat pystyivät valitsemaan useamman vaihtoehdon.

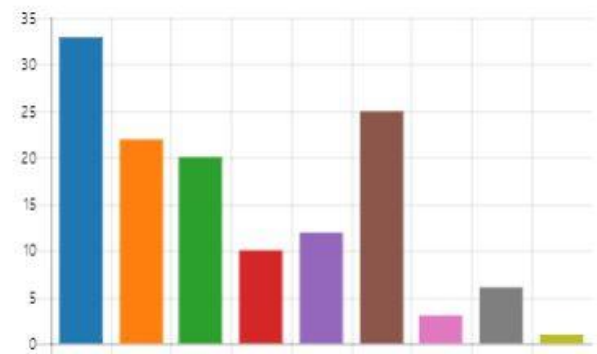
Ehdottomasti eniten haluttiin lisätietoja internetin (palveluiden tuottajien kotisivut) kautta (33, n= 49). Sosiaalinen media (Facebook, Instagram jne.) sai myös vahvasti kannatusta (22). Kolmas internettiin pohjautuva vaihtoehto oli verkko-opinnot, niiden kautta lisätietoa toivoi kolme vastaajaa. Kainuun soten ylläpitämä Hyvinvoinnin palvelutarjotin esittelee yritysten ja järjestön tarjoamia hyvinvointiin liittyviä palveluita nettisivuillaan. (Hyvinvoinnin palvelutarjotin, 2017). Tämä vaihtoehto valittiin 12 kertaa.

Erilaiset koulutukset, kurssit esimerkiksi työyhteisössä saivat kannatusta (25 vastausta, n= 49). Paikallislehtien kautta toivoi 20 vastaajaa lisätietoja. Sähköpostilla lisätietoa toivoi enää vain 10 vastaajaa, oman harrastuneisuuden kautta lisätietoa halusi saada kuusi vastaajaa. Yksi valitsi jonkin muun tavan saada lisätietoa.

14. Mitä kautta haluaisit saada lisätietoja Green Care -palveluista ja niiden vaikutuksista?

Lisätietoja

● internet (palveluiden tuottajien k	33
● sosiaalinen media (Facebook, Inst	22
● paikallislehdet	20
● sähköposti	10
● Hyvinvoinnin palvelutarjotin	12
● erilaiset koulutukset, kurssit esim.	25
● verkko-opinnot	3
● oma harrastuneisuus	6
● muu	1

Kuvio 13.

7.1 Green Caren mahdollisuudet Kainuussa

Green Care nähtiin mahdollisuutena lisätä palveluiden asiakaslähtöisyyttä. Toimintaa toivottiin lisää. Tärkeänä nähtiin luontoyhteyden vahvistaminen.

”Tällaista toimintaa pitäisi ehdottomasti käyttää enemmän ihmisten hyvinvoinnin ja luontoyhteyden lisäämiseen. Tässä työssä pitäisi aina muistaa ASIAKASLÄHTÖISYYS.”

”Olen pyrkinyt pitämään työyhteisöjeni kehittämispäivät luonnon lähellä; Seppälän Impi-linnassa, Vaarantalon luontomaisemassa, Vuokatin maisemissa, käynti Huovis-talolla, jne. Niistä on pidetty ja ilmapiiri on avoin ja tilaisuuden tavoitteet on helpompi saavuttaa kuin luentosalinympäristössä.”

Puutarha-avusteisiin toimintoihin saatiin idea ikäihmisten kanssa työskentelevältä vastaajalta ja Kainuulaisille Green Care -palveluille nähtiin tarvetta ja mahdollisuuksia.

”Ihanista kukkaistutuksista; olisi kiva, jos siinä olisi kasvien nimet, että osaisi keskustella ja esitellä kasveja hoidettaville.”

”Green Care on laaja kokonaisuus, mutta erityisen hyvä ajatus osaksi Kainuun sosiaali- ja terveyspalveluja sekä kasvatuspalveluja. Kaikenikäisten osallisuuden ja toiminnallisuuden tukemiseen sen sisältä löytyy erittäin hyviä ja motivoivia toimintatapoja. Kainuussa on isoja huolia niin lastensuojelussa kuin nuorten aikuisten syrjäytymisessä sekä työllisyyden hoidossa. Uudet näkökulmat ovat enemmän kuin tervetulleita. Ja ennalta ehkäisevässä toiminnassa on toinen iso painopiste, johon Green Care vastaa hyvin. Ja maailmalta saamme jatkuvasti hyvää esimerkkiä erilaisista toiminta tavoista. Ja yhä enemmän myös kotimaasta! Näistä esimerkeistä oppimalla varmasti saamme Kainuuseen upeita toimintatapoja!”

Kainuussa meneillään olevat Green Care -hankkeet saivat mainintoja vastaajilta. *”Kuhmossa Green Care -hanke on tehnyt itseään tunnetuksi huomioiden koko elämänkaaren. Toiminnasta ovat saaneet hyötyä, iloa ja virkistystä monet ihmiset lapsesta vanhuksiin. Kerrankin Kuhmossa hanke, josta laaja-alaisesti hyötyä monille, eikä vain pienelle ryhmällä ihmisiä. Hienoa!”* Luonto voimaksi Kainuussa -hankkeelle lähetettiin terveisiä: *”Tärkeä hanke! Hyvä kun saatiin myös Kainuuseen.” ja ” Tsemppiä tärkeään työhön!”*

8 Johtopäätökset

Kainuun alueella Green Carea on yleisesti pidetty vähän tunnettuna asiasta. Kuitenkin vastaajista 59 % (29, n=49) piti Green Care -käsitettä ennestään tuttuna tai oli jokseenkin samaa mieltä eli tunsi asiaa jonkin verran. Tulos tunnettavuudesta oli erittäin myönteinen.

Myönteisemmin Green Care -palveluiden merkityksellisyyteen erilaisten asiakkaiden hyvinvoinnin tukemisessa suhtautuivat työntekijät ja sijaiset (täysin samaa mieltä 62 % vastanneista työntekijäistä ja sijaisista sekä vapaaehtoisista) verrattuna esimies tai johtaja asemassa työskenteleviin vastaajiin (vastanneista esimiehistä ja johtajista täysin samaa mieltä 50 %). Tämä tukee ajatusta, miksi Green Care luetaan sosiaalisesti innovaatioksi. Se on kehittynyt pitkälti alhaalta ylös ja eri toimijoiden tunnistamista tarpeista. Se ei ole kehittynyt niinkään hallinnon, sopimusten tai lainsäädännön kautta. Siinä yhdistyvät uudenlaisella tavalla menetelmät, toimialat ja palveluntuottajat. Lisäksi se uudistaa olemassa olevia palveluja, luo uusia palvelumuotoja ja menetelmiä. Myös tutkimukset osoittavat, että luontoavusteiset menetelmät tuovat palveluun tai osana kuntoutumisprosessia lisäarvoa asiakkaalle. (Soini, Ilmarinen, Yli-Viikari ja Kirveennummi 2011, 326 -327.)

Johtajien ja esimiesten vastauksissa eniten lisätietoa haluttiin internetin kautta, esimerkiksi palveluntuottajien omien kotisivujen kautta (kahdeksan vastausta, n=49). Tämä on selkeä viesti Green Care -palveluita tarjoaville yrityksille, nykyaikana markkinointi tapahtuu hyvin laadittujen selkeiden internetsivujen kautta.

Johtajat ja esimiehet kokivat myös erilaiset koulutukset ja kurssit tarpeelliseksi lisätiedon saamiseksi aiheesta (viisi vastausta, n=49). Työntekijät ja sijaiset olivat samoilla linjoilla (22 vastausta). Koulutustarjonnan lisäämiselle ja mahdollisesti työyhteisöille räätälöidyille koulutuksille voidaan siis nähdä tarvetta Kainuussa. Tämä palvelisi hyvin työyhteisöä visioimaan yhteistä tapaa toteuttaa oman yksikön tai työpaikan Green Care -toimintaa tavoitteellisesti.

Lisäksi työntekijöiden, sijaisten ja vapaaehtoisten vastauksissa tuli esille, että he toivovat lisätietoja Green Care -palveluista myös Hyvinvoinnin palvelutarjottimen kautta (kymmenen vastausta, n=49). Hyvinvoinnin palvelutarjottimen hyödyntäminen voi palvella myös Green Care -palveluntuottajia Kainuun alueella. Työntekijät, sijaiset ja vapaaehtoiset olivat halukkaita seuraamaan lisätietoja palveluista sosiaalisesta mediasta (18 vastausta) ja paikallislehdistä (16 vastausta).

Johtajista ja esimiehistä 64 % sekä työntekijöistä, sijaisista ja vapaaehtoisia suurin osa (64 %) ei ollut ohjannut asiakkaitaan luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisiin palveluihin. Toisen palvelun piiriin ohjaaminen ei aina tarkoita ostopalvelua lähettävälle taholle. Asiakkaan voi ohjata myös erilaisten järjestöjen tai yhdistyksien toimintaan mukaan. Sen syynä, ettei asiakkaita ohjata tällaisiin palveluihin voi olla monia. Välttämättä tällaista tarvetta ei ole tai se ei kuulu työnkuvaan. Voi myös olla, ettei alueella ole kolmannen sektorin toimijoita, joiden palveluissa hyödynnetään Green Care -ajattelua. Syynä voi olla myös, ettei tällaisten palvelun tarjoajista ole sosiaali-, terveys ja kasvatusalalla työskentelevillä tietoa.

Johtajat ja esimiehet olivat hankkineet luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisia palveluja asiakkailleen seuraavista palveluista: vanhusten asumispalveluita, syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa, sosiaalipedagogista hevostoimintaa, hoivamaatilaa käyttöä kuntoutuksessa; lastensuojelun avohuollon tukitoimia ja puutarhaterapiaa. Mainintoja oli myös kuntouttavasta työtoiminnasta; työkokeilusta, ratsastusterapiasta ja toimintaterapiasta hankittuina palveluina. Osa heistä oli hankkinut myös muuta luonto-, eläin ja maatala- tai puutarha-avusteista toimintaa.

Työntekijät ja sijaiset mainitsivat hankkineensa asiakkailleen luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisista palveluista asiakkailleen eniten sosiaalipedagogista hevostoimintaa ja syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa. Lisäksi he olivat voineet hankkia kuntouttava työtoimintaa, sosiaalipedagogista koiratoimintaa, puutarhaterapiaa, toimintaterapiaa, vanhusten asumispalveluita sekä ikäihmisten perhehoitoa ja kehitysvammaisten asumispalveluita. Myös työntekijät mainitsivat hankkineensa hoivamaatilalla tapahtunutta kuntoutusta ja lastensuojelun tukitoimia asiakkailleen.

Johtajista ja esimiehistä, jotka eivät olleet hankkineet luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisia palveluja asiakkailleen, yksi (n=49) nimesi syyksi palveluiden heikon saatavuuden. Kolme vastaajista kertoi, etteivät resurssit heidän työssään anna mahdollisuutta ostopalveluiden käyttämiseen. Yksi valitsi syyksi kohdan muu.

Työntekijöistä, sijaisista ja vapaaehtoisista vastanneista 11 (=49) valitsi syyksi, etteivät resurssit työssänni anna mahdollisuutta ostopalveluiden käyttämiseen. Saman verran vastaajista (11) valitsi kohdan muu. Kaksi työntekijöistä, sijaisista ja vapaaehtoisista valitsi syyksi palveluiden heikon markkinoinnin, yksi palveluiden heikon saatavuuden ja yksi valitsi syyksi sen, ettei vaikuttavuudesta ole tarpeeksi tietoa.

Kainuulaisen Green Care -palveluiden tuottajien kannalta kysely antoi arvokasta tietoa. Green Care -palvelut nähtiin merkityksellisenä asiakkaiden hyvinvoinnin tukemisessa.

Tämä antaa palveluntuottajille selkeää suuntaa palveluiden tarpeellisuudesta tulevaisuudessa. Palveluiden haluttiin kyselyn mukaan olevan selkeästi tuotteistettuja ja hinnoiteltuja. Tämän tulisi olla yrittäjällä vahvasti mielessä, kun aletaan suunnitella Green Care -palveluja, ovathan ne palvelutuotteita samalla lailla kuin mikä tahansa yrityksen palvelutuote.

Kyselyssä nousi esiin myös palvelujen maksuttomuus tai edullinen hinta. Näin ollen alalle tarvitaan myös kolmannen sektorin toimijoita, heidän mahdollisuuksiaan tuottaa Green Care -toimintaa esimerkiksi yhdistyksen oman tavoitteen toteutumiseksi omalle kohderyhmälle. Tällöin kustannukset voivat olla matalammat kuin palveluntuottajien tarjoamana toteutettavat palvelutuotteet. Toinen mahdollinen tapa tehdä Green Care -toimintaa on työntekijöiden toteuttama Green Care -toiminta esimerkiksi omassa työyksikössä tai oman asiakasryhmän kanssa. Tällöin ei osteta erillistä Green Care -palvelua, vaan hyödynnetään työntekijöiden olemassa olevaa osaamista. Tämä tosin voi tarvita henkilökunnan kouluttamista erityisesti oivaltamaan, milloin toiminta on Green Careksi luettavaa toimintaa.

Palveluiden esteettömyys nähtiin tärkeänä vastauksissa. Tämä on tärkeä näkökulma, kun markkinoidaan Green Care -palveluita asiakkaille. Palveluntuottajan on hyvä kertoa jo ennakotiedoissa, millaisille kohderyhmille palvelu sopii ja onko toimintaympäristö esteetön. Esteettömyydessä ei kuitenkaan ole kyse vain liikkumisen esteettömyydestä. Siinä otetaan huomioon myös näkemiseen, kuulemiseen, kommunikaatioon ja sähköiseen viestintään liittyvät asiat. (Invalidiliitto, 2017.)

Sosiaali- ja terveysalan muutoksista on puhuttanut vuonna 2017 sote- ja maakuntarakenneuudistus sekä sen toteutumisen aikataulu. Uudistuksessa perustetaan uudet maakunnat, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus. Lisäksi maakunnalle siirretään uusia tehtäviä. (Alueuudistus, 2017.) Uudistuksessa maakunnat voivat huomioida, että asiakkaille järjestetään luontolähtöisiä terveys-, sosiaali- ja hyvinvointipalveluja. Tällaisen toteuttamiseksi yksi mahdollisuus on asiakkaan valinnanvapauden tukeminen esimerkiksi palveluseteleillä tai henkilökohtaisella budjetilla.

Jotta Green Care -palvelut voivat saada jalansijaa Kainuussa, tarvitaan niille edelleen tunnettavuutta. Lisäksi tarvitaan Green Care -tiedon lisäämistä niin palveluntuottajien, palvelun ostajien sekä palveluita käyttävien tahojen keskuudessa. Koulutustarjontaa tarvitaan alueelle, erityisesti eri ammattialoja palvelevia koulutuksia.

Lähteet

Alueuudistus, 2017. Sote- ja maakuntauudistuksen yleisesittely. Viitattu 19.9.2017. Saatavilla: <http://alueuudistus.fi/uudistuksen-yleisesittely>

Green Care Finland ry, 2017 Green Care. Viitattu 8.9.2017. Saatavilla: <http://www.gcfinland.fi/green-care/>

Green Care Finland ry, 2017 Green Care Laatumerkit –esite. Viitattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://www.gcfinland.fi/tiedostopankki/232/Green-Care- laatumerkkiesite-final-31.1.17.pdf>

Green Care Finland ry, 2017. Kainuulainen Green Care – nykytila ja tulevaisuuden visio 2017-2067 Viitattu 8.9.2017. Saatavilla: http://www.gcfinland.fi/tiedostopankki/292/Kainuulainen-Green-Care- visio-2017_2067.pdf

Green Care Finland ry, 2017. Laatumerkit. Viitattu 20.9.2017. Saatavilla: <http://www.gcfinland.fi/laatu/laatumerkit/>.

Hyvinvoinnin palvelutarjotin, 2017. Viitattu 20.9.2017. Kainuun sote Palvelutarjotin –palvelut kaiken ikäisille. Saatavilla: <http://palvelutarjotin.kainuu.fi/>

Invalidiliitto, 2017. Esteettömyys. Viitattu: 21.9.2017. Saatavilla: <https://www.invalidiliitto.fi/tietoa/liikkumisen-tuen-palvelut/esteettomyys>

Kainuun ammattiopisto, 2017. Kantri & Co. –hanke. Viitattu: 8.9.2017. Saatavilla: <https://www.kao.fi/koulutusalat/luonnonvara-ala/kehittaminen-ja-kv-toiminta/kantri-co-yhteistyolla-valmiuksia-ja-kasvua-elintarvike-ja-luontoaloille/>

Kainuun kaverikoirat, 2017. Viitattu 12.9.2017. Saatavilla: <http://kainuunkaverikoirat.blogspot.fi/>

Kajaanin ammattikorkeakoulu, 2015. Viitattu 20.9.2017. Saatavilla: <https://www.kamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/Projektit/Sairaan--ja-terveydenhoito/Green-Care--osaamista-korkea-asteen-koulutuksella>

Luonnonvarakeskus, 2017: Luonto voimaksi Kainuussa tiivistelmä. Viitattu 7.9.2017. Saatavilla: <https://www.luke.fi/projektit/luvoka/>

Silius, 2005. Sisällönanalyysi. Viitattu 12.5.2017. Saatavilla: http://matwww.ee.tut.fi/hmopetus/hmjatkosems04/liitteet/JOS_hypermedia_Silius150405.pdf

Soini, K, Imarinen, Katja, Yli-Viikari, ja Kirveenummi, A, 2011. Yhteiskuntapolitiikka-YP76. Terveysten- ja hyvinvoinninlaitos. Verkkojulkaisu. Viitattu: 21.9.2017. Saatavissa: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102903/soini.pdf?sequence=1>

Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys ry, 2017. Sosiaalipedagogisen hevostoiminnan ohjaajat Ohjaajalistaus päivitetty 15.9.2017. Viitattu 15.9.2017. Saatavilla: <https://www.hevostoiminta.net/34>

Suomen ratsastusterapeutit ry. 2017.Terapeutit. Viitattu 8.9.2017. Saatavilla: <http://www.suomenratsastusterapeutit.fi/terapeutit/>

Tietoarkisto, 2004. Tilastollinen päättely. Viitattu 12.5.2017. Saatavilla: <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/paattely/paattely.html>

Vilka, H. Tutki ja kehitä. 2015. Jyväskylä: PS-kustannus.

Hei!

Green Care eli luonnon, eläinten ja maaseutu ympäristön avulla ammatillisesti ihmisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun lisäämiseen suunnattu toiminta on tullut viime vuosina myös Kainuuseen.

Olemme koonneet aiheeseen liittyvän kyselyn, joka toteutetaan osana Luonto voimaksi Kainuussa -hanketta. Kyselyn kohderyhmänä ovat Green Care -palveluita mahdollisesti ostavat tai hyödyntävät tahot. Kyselyn tavoitteena on selvittää Green Care -palveluiden tarvetta Kainuussa ja erityisesti tarvetta luontoa hyödyntäville sosiaali-, terveys- ja kasvatuspalveluille Kainuussa.

Kyselyyn osallistuminen on vapaaehtoista ja kyselyn tulokset käsitellään anonyymisti ja siten, että vastaaja ei ole tunnistettavissa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Green Care -toimintamallien kehittämiseen Kainuussa. Vastaukset antavat arvokasta tietoa kehittämistarpeista.

Liitän tähän linkin, jonka kautta pääset vastamaan Kainuun Green Carea koskevaan kyselyyn. Kyselyyn vastaamiseen on hyvä varata aikaa 10 -15 minuuttia.

Linkki: https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=INIZWzIQvE-HBTZUTG4O20f_kO-vKkdNqY6dk6DASPZUNDJBNT-kxSUVCRTRXN1BDMFIKSTVVQUhHMS4u

Mikäli olet työyksikkösi vastaava tai esimiesasemassa, välitäthän kyselyn niille työalasi työntekijöille, joiden työnkuvaa näet tämän koskevan.

Vastaa mielelläni kyselyyn liittyviin asioihin. Ja mikäli kiinnostuit Green Caresta, ota yhteyttä!

Ajankohtaista tietoa Kainuun Green Careen liittyvistä kursseista, tapaamisista sekä tapahtumista löydät www.gcfinland.fi/greencarekainuu -sivuilta. Sieltä löydät myös erilaisia materiaaleja. Valtakunnalliset Green Care Finland ry:n sivut löydät www.gcfinland.fi

Green Care Kainuussa Kysely Green Care -palveluiden tarpeesta Kainuussa 2017
Kyselyn tavoitteena on selvittää Green Care -palveluiden tarvetta Kainuussa / tarvetta luontoa hyödyntäville sosiaali-, terveys- ja kasvatustalveuille Kainuussa. Kysely toteutetaan osana Luonto voimaksi Kainuussa -hanketta. Kyselyn kohderyhmänä ovat Green Care -palveluita mahdollisesti ostavat tai hyödyntävät tahot. Kyselyyn osallistuminen on vapaaehtoista ja kyselyn tulokset käsitellään anonyymisti ja siten, että vastaaja ei ole tunnistettavissa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Green Care -toimintamallien kehittämiseen Kainuussa. Vastaukset antavat arvokasta tietoa kehittämistarpeista. Kiitos vastauksestasi!

1. Missä organisaatiossa työskentelet?

- kunta
- Kainuun Sosiaali – ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kainuun sote)
- seurakunta
- yksityinen sektori esim. yritys
- kolmas sektori esim. yhdistykset, säätiöt
- muu

2. Millä alueella edustamasi taho toimii Kainuussa? (voi valita monta)

- kaikki Kainuun kunnat
- Hyrynsalmi
- Kajaani
- Kuhmo
- Paltamo
- Puolanka
- Ristijärvi
- Sotkamo
- Suomussalmi

3. Asemasi työyhteisössä

- johtaja

- esimies
- palvelujohtaja
- sijainen
- vapaaehtoinen
- työntekijä

4. Mitkä ovat pääasialliset asiakasryhmäsi? Voi valita monta.

- lapset ja nuoret 0-17v
- nuoret aikuiset 18-29v
- perheet
- päihdekuntoutujat
- kehitysvammaiset
- liikuntarajoitteiset ihmiset
- työkäiset
- työllistämistoimenpiteiden asiakkaat
- ikäihmiset
- muu

5. Mitkä seuraavista tavoitteista näet merkityksellisinä asiakasryhmiesi kannalta?

- ennaltaehkäisevä
- korjaava
- kuntouttava
- virkistys
- osallistava
- muu

6. Green Care –toiminta on minulle ennestään tuttua

- täysin samaa mieltä

- jokseenkin samaa mieltä
- jokseenkin eri mieltä
- täysin erimieltä

7. Green Care on luontoon ja maaseutu ympäristöön liittyvää ammatillista toimintaa, jolla edistetään ihmisten hyvinvointia ja elämälaatua. Ammattialan osaamisen mukaisesti käytetään monia erilaisia eläin- ja luontoavusteisuuden menetelmiä. Näitä ovat muun muassa ratsastusterapia ja sosiaalipedagoginen hevostoiminta, sosiaalinen ja terapeutin puutarhatoiminta, maatilojen kuntouttava toiminta sekä ekopsykologian menetelmät. Toimintaa harjoitetaan tavoitteellisesti, vastuullisesti ja ammatillisesti. Toimija voi hakea toiminnalleen LuontoVoima- tai LuontoHoiva –laatumerkkiä, jonka myöntää kattojärjestö Green Care Finland ry:n laatulautakunta. Green Care on suunnitelmallista toimintaa ennaltaehkäisyyn, kuntoutukseen tai virkistykseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvinvointia lisäävät vaikutukset syntyvät muun muassa luonnon elvyttävyyden, osallisuuden ja kokemuksellisuuden avulla. Toiminta sijoittuu usein luonnon ympäristöön tai maatilalle, mutta luonnon elementtejä voidaan tuoda ja käyttää myös kaupunki- ja laitospääristöissä. (<http://www.gcfinland.fi>) Käytätkö luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisia menetelmiä työssäsi?

- kyllä
- en

8. Oletko ohjannut asiakastasi luonto-, eläin-, maatala- tai puutarha-avusteisiin palveluihin?

- Kyllä
- En

9. Oletko hankkinut luonto-, eläin-, maatala tai puutarha-avusteisia palveluja asiakkaillesi? Kyllä, mitä?

- kuntouttava työtoiminta
- työkokeilut
- sosiaalipedagoginen hevostoiminta
- sosiaalipedagoginen koiratoiminta

- puutarhaterapia
- hoivamaatilan käyttö kuntoutuksessa
- ikäihmisten perhehoito
- kehitysvammaisten perhehoito
- ratsastusterapia
- toimintaterapia
- vanhusten asumispalvelut
- kehitysvammaisten asumispalvelut
- lasten suojelun avohuollon tukitoimet
- syrjäytymistä ehkäisevä toiminta
- muu

10. Ei. Jos et, miksi?

- vaikuttavuudesta ei ole tarpeeksi tietoa
- palveluiden saatavuus heikkoa
- palveluiden markkinointi on heikkoa
- resurssit työssäni eivät anna mahdollisuutta ostopalveluiden käyttämiseen
- muu

11. Millaisille Green Care -palveluille näkisit erityisesti tarvetta Kainuussa? Vapaa sana.

12. Mitä vaikutuksia Green Care –palvelulla voisi mielestäsi saavuttaa?

- arkitaitojen lisääntyminen
- vuorovaikutustaitojen lisääntyminen
- stressin laskeminen
- aktiivisuuden lisääntyminen

- ulkoilun lisääntyminen
- terveydentilan kohentuminen
- osallisuuden lisääntyminen
- luontoyhteyden vahvistuminen
- muu

13. Näen Green Care –palvelut merkityksellisenä erilaisten asiakkaiden hyvinvoinnin tukemisessa.

- täysin samaa mieltä
- jokseenkin samaa mieltä
- jokseenkin eri mieltä
- täysin eri mieltä

14. Mitä kautta haluaisit saada lisätietoja Green Care -palveluista ja niiden vaikutuksista?

- internet (palveluiden tuottajien kotisivut internetissä)
- sosiaalinen media (Facebook, Instagram jne)
- paikallislehdet
- sähköposti
- Hyvinvoinnin palvelutarjotin
- erilaiset koulutukset, kurssit esim. työyhteisössäsi
- verkko-opinnot
- oma harrastuneisuus
- muu

15. Halutessasi voit kirjoittaa muita esiin nousseita ajatuksia koskien Green Carea Kainuussa. Vapaa sana! Kiitos vastauksistasi!